

Lo Catalanista

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Calderón, 36.

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	2 rals al mes.
Fora.	8 " trimestre.
Un número sol.	0'20 ptas.
Anuncis á preus convencionals.	

O B R A   N O V A

TERRA BAIXA

Drama en tres actes y en prosa

ORIGINAL DE

Angel Guimerá

Se ven en las principals llibrerías.

Preu: 2 pessetas.

CALENDARI CATALÀ

Efemérides catalanas - 1897 - Poesías y acudits

PREU: UNA PESSETA

Los encárrechs al engrós, deuen dirigirse á la Imprempta
LA CATALANA, Dormitori de S. Francesch, 5.—Barcelona.

Gracias à Deu

Havem dit y repetit mil vegades que 'l Regionalisme, es á dir la idea de la constitució política dels pobles per regions naturals, no es cap idea filosòfica, ó millor dit, no es una idea filla de cap cervell humà, sino que es una idea filla de la observació de las lleys de la naturalesa, en una paraula, lo Regionalisme es fill de la voluntat de Deu qui creá al mon y 'l regeix com millor plau á sa omnipotent voluntat.

Cert que abusant los homes del lliure albir de Deu rebut, se separan sovint de las lleys eternas per Ell establertas y d' aquesta desviació n' esdevenen pera 'ls individus y pera 'ls pobles, desgracias, penalitats y cataclismes, fins que tart ó d' hora convensuts de sos erros, á copia de sufriments tornan á buscar lo bon camí en mal hora abandonat y desitjan altre volta enmotillarse á las lleys eternas del Omnipotent.

Aquesta separació de las lleys eternas del Creador, anys fa que pesa sobre nostra Catalunya; separació feta brusca y despòticament per lo gaibag Felip V., sufrerta ab resignació per nostres avis durant lo passat sigle y soportada y consentida y vergonyosament ajudada per las classes directoras de nostra esclava patria, quina, en lloch de recuperar sa autonomia arrant de la gloriosa guerra de la independència, s' ajupiren al crit lliberalesch de Cádiz y enlluhernadas ab las teorías de la revolució francesa arronsaren las espatillas devant d' aquella constitució que deya que «unos mismos códigos y unas mismas leyes regirían en toda la península.»

Pero á forsa de sufriments, á forsa d' injusticias y baixesas van ja reconeixent sos errors y gracias á Deu sembla que las classes directoras de nostra terra buscan y oviran ja lo bon camí en mal hora abandonat y manifestan lo desitj d' enmotillarse altra volta á las lleys eternas del Omnipotent, quinas no son altrás que lo govern propi de las regions naturals.

De las veritats fins aquí manifestadas n' es bona mostra l' actitud d' un quan temps fa manifestada per la Diputació Provincial de Barcelona, quina comensá per indignarse contra las trabas centralistas que inutilitzen nostre port, y en la sessió del dia 12, afegí sa indignació contra la injusticia del govern central en los expedients de quintas y contra la humillació y la ofensa feta á Catalunya ab lo nomenament de la comissió pera contribuir á la Exposició Universal de París del any 1900.

Gracias á Deu que nostres diputats provincials, polítichs centralistas y tot, comprenen la necessitat de la autonomia pera la Junta del Port, gracias á Deu, que polítichs y tot, veuen l' injusticia dels expedients de quintas y que polítichs y espanyolistas y tot comprenen que Catalunya paga y lluyta en las exposicions universals y Espanya, ó millor, los castellans, s' emportan la glória y mangonejan tots los cárrechs.

Aixó es una bona senyal; la Diputació Provincial se trova com lo viatger que seguint un errat camí veu no mes que barranchs y singles, y

convensut de son erro s'atura y mira entera y buscant lo camí perdut, espera ab ánsia un práctic que 'l dirigeixi y li ensenyi 'l bon camí.

¿Qui será l' bon práctic que dirigeixi á la Diputació de Barcelona pel bon camí de las reivindicacions de Catalunya?

Lo bon práctic es la veu de la mateixa consciencia dels diputats provincials, neta de egoismes, de vanitats y preocupacions politicas; escoltin los diputats provincials á sa consciencia verament catalana, escoltin á son cor, escoltin á son enteniment guiat per la llum de la rahó natural y Divina y sentirán en son interior una veu reposada pero enérgica com escalfada pel bull de la sanch catalana que 'ls diu:

—Aburriu com á un gros pecat mortal al centralisme, desprecieu la politica espanyolista com al vici mes vergonyós pels catalans.

—Parleu catalá en las sessions; arrabasseu per sempre dels salons del palau de la Diputació la llengua castellana, que per lo sol fet d'esser imposada, es una profanació d'aquells llochs venerables que guardan encare l'eco catalá de la veu dels nostres passats, y parlant vosaltres la llengua oficial forastera, deshonren á Catalunya.

—Poseuvos d'acort ab las demás diputacions provincials catalanas, formeu extraoficialment una sola Diputació, aixís protestaréu del esquarterament injust de Catalunya fet á dretas pel centralisme pera dividir, separar y enemistar, lo que es una sola nacionalitat ab llengua, lleys y costums propias.

—Deixeuvos de pidolar servilment en «atentas exposiciones» com haveu fet fins ara, lo que pertany de dret y de justicia, reclameuho y exigeuho ab energia, ab la seguritat de que tindréu tots los catalans en vostra ajuda.

—No es solzament la autonomia de la Junta del Port y la conformitat ab los expedients dels quintos, lo que haveu d'exigir, sinó la autonomia politica y administrativa de la nacionalitat catalana, ab, la qual desapareixeria la denigrant rifa de sers humans.

—Y del nombrament de la comissió espanyola pera concorrer á la Exposició de Paris, no vos ne preocupeu poch ni molt, puig l' haver nombrat tots los individus de Madrit resultarà un benefici pera Catalunya porque aixó autorisa á las diputacions catalanas á que 's posin d'acort, y concorri Catalunya per separat á dita Exposició; procureu, aixó sí, que sia brillant, feu que oneji en totes las instalacions la bandera catalana y que tots los rótuls sigan en idioma catalá y francés, res, ni un mot, ni un signo castellá; siga 'l pabelló únic y esclusiu de Catalunya y ben rublert de las mostras de nostra agricultura, de nostres industrias y de nostras arts, y deixeu que 'ls madrilenys se fassin lo seu pabelló, ahont puguin posar ab tota llibertat las mostras del «espectáculo nacional» unas quantas ovellas de rassa degenerada, uns quants sigrons y un manat de farigolas.

Tot aixó los aconsellerá lo bon sentit práctic de sa consciencia catalana

y tal vegada los hi aconselli moltes coses mes á cau d'orella, cosas que escoltadas ab fé y convicció fan far miracles, puig la veu de patria y la veu de Deu, fan esser als pobles grans y als homes héroes.

Bona senyal es que nostres diputats provincials s' hajan indignat per los agravis que manifestaren en la dita sessió del dia 12, puig aixó es la veu de la justícia que 'ls farà veurer no solzament aquells sinó molts d'altres, ab los quals se formaria un voluminós aplech d' agravis rebuts del centralisme; y no sols los passats y los presents, sinó 'ls que 'ns venen á sobre, sino s' aixeca un sacramental á tot Catalunya y no s' aixafa d' una vegada y per sempre lo cap del reptil centralista.

Molt se xiuxiubeja de negociacions ab Cuba y ab los Estats Units, y quin será lo resultat d' aytals negociacions? no es gens difícil preveurel, tenint en compte las necessitats dels contractants.

A Cuba se 'ls concedirán llibertats de moda, als Estats Units se 'ls concedirá lo monopoli comercial y 'ls madrilenys se reservarán la exportació d' empleats qu' es l' únic género de sa fabricació, y á Catalunya qué se l' hi concedirá?

Catalunya que ha contribuït y contribuïx ab mes proporció que cap altra regió espanyola ab sanch y diners á esmenar los disbarats dels governs espanyols, se veurá altre volta privada com en sigles passats de comerciar ab las colonias espanyolas, quedarà junyida al carro castellá per arrossegar la carga, los madrilenys portarán las regnas, y 'ls yankees farán lo negoci.

Deu vulgui, donchs, que las Diputacions catalanas y las classes directoras escoltin la veu de la patria, que 's fixin be en los mals presents y calculin los esdevenidors, y ja que se n' han adonat fassin una enérgica campanya en defensa dels drets y de la dignitat de Catalunya y estigan segurs de que si obran en conciencia y ab energia, tot Catalunya 's posará á sas ordres y en lloch de cuadros de noms d' electors, mes ó menys imaginaris, tindrán á mils catalans vivents y auténtichs que 'ls aclamarán com á digníssims pares de la patria y son nom será eternament venerat com los dels Fivallers, Claris y Casanovas.

QUINTILIA.

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA

CONVOCATORIA

Als experts trobadors y honorables escriptors de Catalunya y de tots los antichs comtats y reyalmes ahont la nostra llengua es parlada ó coneguda, los VII Mantenedors del *Consistori dels Jochs Florals de Barcelona* en l' any XXXIX de llur restauració, salut.

A fi de donar bon compliment á la honrosa comanda que 'l respectable

Cos d' Adjunts nos feu lo dia 15 del darrer Novembre, vos convidám a pendre par en los *Jochs Florals* d' enguany que, segons los Estatuts y bonas costums establertas, se regirán per lo següent

CARTELL

Lo primer diumenge de Maig vinent que s' escau esser enguany lo dia 2, se celebrará la poética festa, en la cual serán adjudicats als autors de las tres millors poesias que hi optin, los tres premis ordinaris que ofereix cada any l' Excelentíssim Ajuntament de Barcelona, protector y ja de temps antich ayamador de la Gaya Ciencia.

Lo primer premi, que es una *Englantina d' or*, será donat al autor de la millor poesia sobre fets històrichs ó gestas gloriosas de Catalunya, ó be sobre usatjes y costums de nostra benvolguda terra, essent preferida en igualtat de mèrit la escrita en forma de romans ó llegenda.

De la segona joya, la *Viola d' or y argent*, se 'n farà entrega al autor de la millor poesia lírica, relligiosa ó moral.

Lo tercer premi, anomenat d' *honor y cortesia*, consistent en una *Flor natural*, s' adjudicarà á la millor composició en vers sobre tema que 's deixa al bon gust y franch arbitre del autor. Seguint la bella costum d' antich establerta, lo qui obtinga aquest premi deurá ferne present á la dama de sa elecció, la qual proclamada *Reyna de la festa*, entregará desde son seti presidencial tots los altres premis als qui guanyadors ne sian.

PREMIS EXTRAORDINARIS

Diploma honorífich y una copa artistica que ofereix lo Consistori á la millor composició en prosa sobre tema y género literari que 's deixa al bon gust y franch arbitre del autor.

A més lo Consistori ha rebut pera adjudicar en la mateixa festa 'ls següents premis:

Un objecte d' art, ofrena del Eminentíssim senyor Cardenal, Bisbe d' Urgell, doctor Cassanyas, que s' adjudicarà al qui presenti «la millor Oda cantant las virtuts y miracles del Beato Joseph Oriol, gloria de Barcelona».

Un exemplar luxosament encuadernat de *La Historia de la Iglesia, del Cardenal Hergenröether*, que ofereix l' Excm. é Ilm. Sr. Bisbe de Tortosa, al millor treball sobre 'l següent tema: «*Ressenya ó Crónica de la estada del Anti-Papa Pere de Luna en lo Bisbat de Tortosa. Sas relacions ab lo Capítol de la Seu.*»

Un objecte d' art, ofert per l' Excm. é Ilm. Sr. Bisbe de Menorca, pera l' autor del millor «romans descriptiu de la reconquesta de Menorca per lo Rey Alfons III d' Aragó.»

Una viola de plata, ofert per l' Excm. Diputació Provincial de Lleyda, al autor del millor «cuento ó llegenda en vers en que 's descriga una festa popular, fira, aplech ó festa major d' un poble de la provincia.»

Un volúm ricament encuadernat de *L' art bizantin au Xe Siècle*, per Schlumberger, ofert per lo «Centre Excursionista de Catalunya» al autor de la millor «monografia sobre un monument, població ó comarca de Catalunya.»

Un àlbum heliogràfic de la Exposició de dibuixos autògrafs d' artistes difunts ab vistas y dibuixos d' edificis y monuments que ja no existeixen (contenint 37 làminas); altre àlbum de la colecció de curiositats artísticas de D. Joseph Ferrer Vidal y Soler (de 30 làminas); un volúm de la «Monografia historica é iconogràfica del traje», y un àlbum de grabats escullits de la colecció de D. Geroni Faraudo (contenint 32 làminas), tots acompanyats del corresponent text, que ofereix la «Associació artístich-arqueològica de Barcelona», al autor del millor «estudi crítich é històrich d' una antiga industria artistica de Catalunya.»

Un objecte d' art, ofrena de la «Unió Catalanista», que s' adjudicarà al autor de la millor «colecció d' inscripcions en català, breus y apropiadas pera fixarias de manera adecuada en los monuments y llocs de Catalunya més relacionats ab los grans fets de sa historia, al objecte d' ensenyar é ilustrar al poble.»

Un objecte d' art, ofert per la «Lliga de Catalunya» al millor «Compendi d' Historia de la literatura catalana en forma adecuada pera generalisar son coneixement.»

Una colecció de obras escullidas que ofereix lo «Centre Escolar Catalanista», al autor del millor treball sobre 'l següent tema: «Esperit del lulisme y estudi de principals deixebles que tingué en los pobles que formavan la confederació catalana-aragonesa.»

La colecció complerta de las *Obras musicales de J. S. Bach* oferta per lo Mestre D. Francisco Alió pera adjudicarse «al mellor estudi sobre cançons populars catalanas y sas tonadas.»

Una escribania d' argent y marbre, ofrena de D. Bonaventura Bassegoda, pera ésser adjudicada á «la més complerta colecció de noms y datos biogràfichs é històrichs d' artistes y artífices catalans y extrangers que hagin treballat á Catalunya durant los sigles XIII, XIV y XV.»

Pera aquest premi com pera qualsevol altre que ho judiqui convenient lo Consistori se reserva la facultat d' assessorarse de personas técnicas.

D' acort ab los Estatuts dels Jochs Florals podrán concedirse 'ls accésits y mencions honoríficas que 'ls mantenedors judiquin ben merescuts.

Totas las composicions deurán ésser inéditas y estar escrites en antich ó modern català d' aquest Principat, de Mallorca ó de Valencia, ó en qualsevol dels dialectes del mitjorn de Fransa, ab tal que 'ls autors procurin escriurelas de la manera més semblant al antich provençal ó català literari.

Tots los treballs, rigorosament anònims y escrits en lletra clara é inteligible, deurán ésser remesos á la Secretaria del Consistori (carrer del

Gobernador número I), avans del mitjdia del primer d' Abril vinent, junt, cada hù, ab un plech clòs que continga 'l lóm del autor y duga damunt escrit lo títol y lema de sa composició.

No s' entregarà 'l premi adjudicat al autor qual nom no consti clarament expressat en lo plech respectiu, ó vaja en forma d' anagrama, pseudónim ó altra contrassenya.

Los plechs que continguin los noms dels autors no premiats se cremarán, com de costúm, en l' acte mateix de la festa.

Lo Consistori se reserva per un any, á comptar del dia de la festa, la propietat de las obras premiadas.

D' acort ab lo previst en los Estatuts, se publicará un cartell extraordinari en lo cas probable de rébres altres premis.

Qué 'l senyor vos donga llum d' inspiració pera cantar ab esperit verament catalá la *Pàtria*, la *Fè* y l' *Amor*, y á nosaltres discreció en judicar y acert en premiar als més dignes.

Fou escrit y firmat lo present Cartell en la ciutat de Barcelona, al primer de Janer de 1897 per los VII Mantenedors: Francisco de S. Maspons y Labrós, *President*.—Miquel S. Oliver.—Joseph Brunet y Bellet.—Joan Maragall.—Francesch Rierola.—Antoni Gallisá.—Lluís Durán y Ventosa, *Secretari*.

LO MUSEU EPISCOPAL DE VICH EN 1896

Després de las llistas d' objectes entrats en la colecció Episcopal, que periòdicament hem publicat, seguint lo que férem l' any passat, no va á resultar pas per demés lo dir quatre cosas sobre lo fructífera que ha sigut la tasca de nostre senyor Bisbe en un any. Aixís pot abarcar-se d' un cop d' ull la creixensa que ha fet lo Museu Episcopal; d' aquesta manera 's veurá 'l llegat que l' any passat ha deixat al que comensa.

La part que més recordansa tindrà del any 1896 es sens dubla numismática. Tant solzament lo fet en aquesta importantíssima secció ja fora prou pera dir que en un any lo Bisbe Morgades ha lograt una cosa que á tothom semblaría irrealisable; lo fet ab las monedas ja es lo suficient per dir que s' ha treballat de ferm en lo Museu. Avuy lo monetari ocupa ja totalment una sala, puig en nou vitrinas divididas en 21 compartiments s' hi estojan coleccions ben complertas ab més de 3,000 exemplars diferents de las varias encunyacions espanyolas y romanas. Y aquí hem de dir que no s' ha descuydat la part que més importancia te en

lo monetari, la secció vigatana, que ab la cessió d' exemplars ibèrics que han fet lo Dr. D. Ramon Font, Vicari General de Girona, y don Joseph Saderra, d' Olot, pot dirse que s' ha doblat lo que hi havia. També s' han adquirit exemplars episcopals fins ara nous y completament desconeguts y lo mateix s' ha fet ab alguns modelos de las encunyacions civils.

Las seccions protohistórica y romanas han anat atapahint d' exemplars nous la vasta sala que las allotja, haventhi necessitat de construhir una nova vitrina pera contenir las interessants despullas que 'ns quedan de la rassa que poblá la Ausetania. Molt contents podriam estar si forsa anys com lo passat fessen descobrir lo que ha vingut á omplir la nova vitrina trobat en nostra encontrada. També ha sigut agradable sorpresa pera tots los visitants los vasos etruschs que s' alsan al mitj dels que hi havian en la vitrina que contenia la cerámica decorada, com també 'ls objectes en marbre que acaban d' arrodonir lo molt de bo que hi havia en aquesta sala.

La Pinacoteca ha sigut notablement enriquida ab lo gran cuadro de Viladomat, lo retrato de Sant Pio V y la colecció de bocetos en paper, dibuixats per los millors mestres que tingué Catalunya. La part de cerámica ha guanyat molt ab la entrada de verdaderas coleccions de rajolas àrabs y atuellis decorats ab los tons anomenats de reflexo metálich y ab preuhats exemplars de rajolas y platas catalanas. En indumentaria civil y relligiosa s' han anat rublint las instalaciones de preciosos brodats, las parets s' han omplert de mobles los més variats, sobresortint duas caixas de núvia del sigle XVI. La part d' orfebrería litúrgica, una de las seccions més importants del Museu, s' ha aumentat també ab escullits models, essent d' admirar una creu del sigle XIII y un copó de plata del sigle XVI. També ha resultat notablement realzada la colecció de caixetas pera reliquias ab lo potet de vidre del sigle XI que, ab lo que ja hi havia, forma una curiosíssima historia dels procediments seguits pera guardar las reliquias del Sants al consagrar las aras dels altars.

Igualment han pujat d' importancia las salas dedicadas á escultura relligiosa y ferreteria, aixís com la part dels incunables y manuscrits, essent dignes d' esser citats los códichs que s' han

colocat y 'ls dos documents referents á la consagració de la anterior Catedral de Vich y 'l tant important sobre la antiga *Rotonda*.

Com se veu, riquíssima ha sigut la cullita d' objectes; la importancia de molts d' ells no es pas per ésser demostrada: tots los que ab lo dit cada més han seguit lo moviment d' avens que ha fet la obra ds! Bisbe Morgades n' están plenament convensuts, Sembla, donchs, que es fer feyna y es guanyar l' augmentar la galeria ab més de 300 objectes, descomptant las 2,000 monedas y la cincuantena de medallas relligiosas que dona 'l balans del any. ¡Be mereix una coral felicitació 'l benemérit Bisbe que ab un desprendiment poch comú fa que puguin conservar-se y cuidar-se las joyas dels sigles passats pera ensenyansa del present y dels que vindrán! Los que estiman en alguna cosa los dos ideals de Relligió y Patria, los que tenen la sort de ferse sensibles á las manifestacions de bellesa, los que rendeixen veneració al art, tots han d' estimar lo que ha fet y fa 'l Prelat que ocupa la Seu vigatana. A ell, als que ab son desprendiment l' ajudan, als que ab sos coneixements cooperan á sa gloriosa obra, s' ha de manifestar agraphiment.

Mos no es solzament l' augment d' objectes lo que demostra l' empenyo que 'l Bisbe Morgades te en prosseguir la empresa que fa set anys comensá. També s' han de mencionar com á probas de vida la publicació del catálech del Museu y las obras que s' acaban de practicar unint las duas parts de que constava la collecció episcopal. Lo primer servirá pera ajudar als que vulgan estudiar los materials que s' han reunit; lo segon permeterá al visitant seguir ab més metodo las coleccions: aixís se veuen reunidas algunas seccions que permaneixían desgregadas y 's poden colocar altrás en millors condicions, y guanya aixís l' efecte que 'l Museu Episcopal deu produhir als que 'l visitan.—G.»

De La Veu de Montserrat.

LITERATURA

L'idol

Temps ha que dintre del meu cor,
com guarda un rich lo seu tresor,
manting l' amor mes noble y grant.
Es impossible que 's trobés
res en lo mon que s' hi semblés,
perqué l' amor que dich és sant.

La que jo estimo ab tant d' anhel
no és de la terra qu' és del cel:
és la deessa absent d' aquí,
la Llibertat! Quin dol que fa
que 'm calgui en ella somniar
per contemplar-la prop de mi!

En mitj d' un somni plaiénté,
pochs son los días que no ve
quant jeu la terra en dols repós.
Avuy mateix, aquesta nit,
me l' hi trobada fit á fit
en una vall plena de flós.

En los seus pens agenollat,
cego d' amor' li he confessat
que 'm té rendit á discreció;
y m' inclinava ja á esculli
d' entre las flors qu' hi havia allí
per dedicar-li la milló,

quan el butxi, en aquell moment,
lo seu coltell sanguinolent
á trahició ha descarregat:
lo cap de sopte m' ha caigut
entre las mans, y l' ha rebut,
en lloch de flor, la Llibertat.

Del poeta magiar ALEXANDRE PETCEFI.

NOVAS

Segons se desprén de las noticias que circulan respecte á las negociacions que s' están fent pera lograr la pau á Cuba corra perill la industria catalana, com sempre haviam previst nosaltres, de pagar los plats trencats d' aquest assumpto.

No ha fet prou sacrificis encare Catalunya. A mes dels millions entregats y dels millions de fills perduts 'ns amenassa un tancament de fàbricas que horroritsa.

¿Creuhen ja arribada l' hora las Asociacions económicas de pendre una actitud enérgica pera evitar que 's consumi tan inicua obra? ¿O esperan que tot sigui fet pera plorar com á donas lo que no han impedit com á descendents de la viril rassa catalana?

Veurém lo que farán los Foments de la Producció Nacional, Gremis de fabricants y Lligas de Productors.

—Ha mort á Barcelona la virtuosa senyora D.ª Manuela Martí esposa de nostre estimat amich y company de Catalanisme don Joseph M.ª Valls y Vicens á qui com també á sa apreciable familia enviem l' expressió del nostre condol per tant sentida pérdua.

—Lo catedratic de Literatura general y espanyola, nostre bon amich lo doctor don Antoni Rubió y Lluch, ha comensat en l' aula número quatre de la Unaversitat de Barcelona, una tanda de conferencias de *Historia de la literatura provensal catalana*. Ditas conferencias comensaren lo dia 8 d' aquest mes y seguiran los dimars y divendres de cada setmana, de dotse á una de la tarde.

Enviem un carinyós aplauso al digne Rector don Manel Durán y Bas y al sabí catedratic Sr. Rubió, estretant nos preparèm per ocuparnos d' aquest acte que estimem de gran trascendencia.

—Divendres passat arribá á Barcelona lo vapor correu de Filipinas «León XIII» en 'l que ha regressat á la Península el general Blanco.

—La companyia dramática que actua en los teatres dels Camps de recreo y Principal posará en escena avuy á las 3 de la tarde lo drama en 8 actes *Los Miserables* y per la nit la celebrada comedia *El corazón en la mano* ó *El hijo pródigo*, respectivament,

—En los baixos de las basas consistorials d' aquesta ciutat está exposada copia del allistament general dels minyons concurrents al actual Reemplás, en qual siti permanexirá per espay de deu dias.

—Lo próxim dia 22 dels corrents celebrarà lo vehi poble de la Creu-alta sa acostumada festa major.

—Avuy y demá son los ultims dias pera l' cobranza en 'l 2.^{on} trimestre del actual any económic per 'l concepte de Altas de Industrial.

Las horas de recaudació seran de 9 á 12 del dematí, carrer de Pa-ces 37.

—En la reunió de representants de la «Unió Catalanista» que 's celebra en lo local de la «Lliga de Catalunya» foren elegits pera formar la Junta permanent d' enguany los senyors D. Antoni Sunyol (de Barcelona) President. D. Emili Sagué (de Girona) Tresorer. D. Narcís Verdaguer y Callis (de Barcelona) y D. Joan Bta. Galí (de Tarrasa) Vocals, y D. Lluís Marsans (de Barcelona) Secretari.

S' aprobá además, en dia sessió, celebrar la vinenta Assamblea en la ciutat de Vich y en los días 25 y 26 del próxim Abril, acordant per tema

La Administració en los rams que sia possible sa discussió pe 'l temps de que 's disposará y que al efecte escullirá la ponencia nombrada.

—Ha mort D.ª Rosa Borrás y Martí, viuda del distingit escriptor manresa D. Ignasi Miró, y mare del nostre estimat amich y company de causa, D. Olaguer Miró, Director de *Lo Setmanari Catalá*, de Manresa, y metje de justa nomenada.

Desitjem un bon consol pera 'l nostre amich.

—Ab motiu de la festa d' avuy, los carreters del vehí poble de Barbará la celebrarán ab tot lluhiment havent contractat una renombrada orquesta de Barcelona pera tocar en los oficis y demás festas profanas.

—Ha sigut nombrat Notari d' aquesta ciutat don Joan Sampau, escedent de Sant Lloréns de Morunys.

—Se tractes de formar á Barcelona una societat de actors catalans, á fi de donar novament impuls al decaigut teatre regional.

—Avuy á las deu del dematí 's reunirá á Barcelona en assamblea general ordinária la «Lliga de Productors del Principat de Catalunya.»

—Fins sa Santetat Lleó XIII en carta dirigida á la Reyna Regent s' ofereix á essert mediador pera obtenir la pacificació de Cuba, fundantse en arguments de la religió católica y en sentiments de humanitat.

Diu que la pau pot conseguirse donant á Cuba, ó be la autonomia, ó be unas reformas amplíssimas.

Molt nos plau que pensi com nosaltres lo primer representant de Deu, per més qu' está exposat á esser tractat com á *filibuster* segons las teorías de tots aquets *patrioters* dels cinch céntims.

—Baix la Presidencia del senyor Maspons y Labrós, celebrá 'l Cos d' Adjunts dels Jochs Florals de Barcelona, la anunciada Junta extraordinaria convocada en conformitat als Estatuts pera aprobar las proposicions de reforma d' aquets, presentadas per l' anterior Consistori y per varis senyors Adjunts en la darrera sessió ordinaria celebrada 'l 15 de Novembre.

Llegidas per lo Secretari senyor Durán y Ventosa (D. Lluís) totas aquestas proposicions, després d' animadas discussions en que 'ls senyors Adjunts demostraren l' interès de tots en introduhir en los Estatuts aquellas milloras que contribuïxin á fer més práctica y profitosa la hermosa y patriótica institució tatalana, s' aprobá casi per unanimitat una proposició del Consistori dirigida á que ne sia obligatoria la publicació en

lo volúm anyal més que d' algunas composicions premiadas, depenant la de las altras dels medis econòmichs ab que 's compti, y s' aplessá pera un altre reunió la aprobació d' una altra de las proposicions del Consistori.

Sense discussió ne foren aprobadas duas més d' aquest de poca importancia; com aixís mateix ho fou, després d' extensa discussió, una que n' havia presentat lo senyor Pirozzini y Martí, á fi de que 's dongui un diploma als Adjunts que vinguin figurant ab aquest caràcter en las llistas dels Jochs Florals durant vint anys. No capigué la mateixa sort á una altra proposició firmada pel senyor Tell.

Avans d' aixecarse la sessió 's doná lectura de duas proposicions més de reforma que presentaren varis senyors Adjunts y que, segons los Estatuts, no pogueren discutirse ahir, quedant aplessada la seva discussió pera la reunió immediata.

—Pera 'ls vinents Jochs Florals de Barcelona, la *Associació Popular Regionalista*, ofereix una ploma de plata á la mes exacta monografia sobre la situació y limits de las comarcas naturals de Catalunya compresas las avuy unidas á las provincias aragonesas y á la República francesa.

—Lo diilluns foren trobats tres cartutxos de dinamita prop de la Casa Consistorial de Badalona. Dits cartutxos estavan units per medi de fil-ferro y subjectes á un tros de metxa de més de dos metros de llarch. La metxa presentava senyals d' haver sigut encesa.

Los cartutxos foren trobats dintre del repartidor d' aygua situat en la cantonada del carrer de Sant Antoni, y segons se despréu de lo dit per un empleat de la Companyia d' Ayguas de Dos-Rius, que va ésser qui trobá 'ls explosius, sembla que aquestos havían sigut deixats fa poch en lo referit lloch, ja que uns vuyt dias enrera netejá 'ls fonsos del repartidor, sense que allavors hagués trobat allí cap objecte.

—Editada per la llibreria *L' Arxiu* s' ha comensar á publicar la *Biblioteca infantil* que creyém de gran utilitat y propaganda pels noys que assisteixen á las escolas catalanas. Lo primer cuader n' d' aquesta nova *Biblioteca* conté una bonica rondalla que porta per títol *Lo camí del Cel*, en forma verament popular é infantil. Recomaném als nostres lectors y als mestres d' estudi de Catalunya que adquireixin exemplars d' aquesta *Biblioteca* pera repartirlos en las escolas ab l' objecte de propagar entre 'ls noys la afició á la lectura d' obras escrites en la nostra llengua. Los cuaders estan ben impresos, encuadernats ab una elegant portada y 's venen al infim preu de cinch céntims.

—Hem rebut lo número 16 del quinzinari català *La Atlántida*, notablement millorada. Ademés de treballs literaris de Mossén Verdaguer, Apeles Mestres, Narcís Oller y altres, comensa a publicar en forma de folletí *La Contemplació molt devota de Jesús* ordenada per Sant Vicens Ferrer, llibre del 1518 y *La Mort d' Ivan Hiitch* del comte Lleó Tolstoi, traduït per en Narcís Oller. A més hi ha en la revista dibuixos dels senyors Russinyol y Devesa.

—Ab arreglo a la modificació suferta per la llei del timbre, las societats constituïdas al amparo de la vigent llei, venen obligadas a presentar en lo Govern civil ab timbre de duas pessetas, no sols los estats de comptes, si que també 'ls certificats de las actas de las juntas generals en las que s' ellegeixen las directivas.

—La Academia Jnrídica y Literaria Aragonesa ha publicat lo programa del certamen escolar en honor de son Patró Sant Tomás d' Aquino en lo que 's concediran premis a las següents composicions de caràcter regionalista: «Llegenda històrica aragonesa,» «Las servituts comuns en lo Dret aragonés. origen, historia, estat present, legislació comparada y crítica,» «La regió y provincia com organismes naturals del Estat» y «Estudi històric de las alteracions d' Aragó y Nabarra ab ocasió de las desavinensas entre Joan II y 'l Príncep de Viana.»

Hi poden pendre part tots los estudiants de Dret y Filosofia y Lletres de las Universitats espanyolas. Los treballs deuen enviar-se al secretari del Jurat, auans del dia 15 del venent Febrer.

—Ab lo títol de *La Copona*, la colonia tarragonina de Barcelona ha comensat a publicar una revista literaria mensual escrita en nostra benlloguda llengua. Son objecte, com se comprén, es estrenyer los llassos de germanar qui lliguen als tarragonins residents a Barcelona y demostrar lo noble amor que senten vers sa ciutat nadiua. No 's paren no obstant a Tarragona los límits de sas amors y de sas aspiracions, puix los darrers mots de sa salutació afirman lo desitg de «conservar la veu de *La Copona* per, quan arribi 'l cas, saludar ab sas batalladas lo dia esplèndit del renaixement de la historia de Catalunya.»

ANUNCI OFICIAL

Banch de Sabadell

La Junta de Govern d' aquesta Societat, en sessió de avuy, ha acordat

senyalar lo dia 21 del próxim Febrer, hora de las 10 del matí y local del Banch, pera la celebració de la Junta general ordinaria, que prevé l' article 17 dels Estatuts socials.

Los senyors accionistas que hi desitjin concurrer, podran efectuar lo dipósit de 20 accions, á lo menos, que se exigeix en lo article 16, durant los dias feyners del 8 al 13, abdos inclusius, del citat mes, de 4 á 5 de la tarde.

Y en cumpliment de lo establert per los articles 12 y 29 del Reglament general, se expedeix la present convocatoria pera coneixement dels interessats.

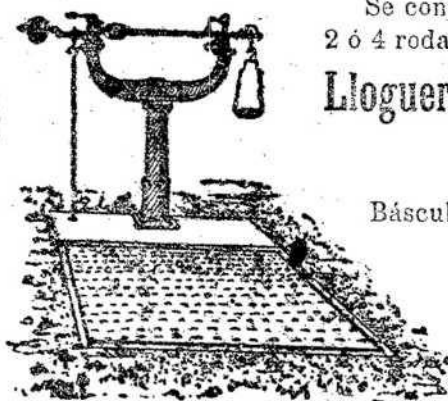
Sabadell 8 de Janer de 1896.—*Lo president accidental*, Pau Gambús.—*P. A. de la J. de G.*, Joseph Cirera, *Secretari*.

Taller de Construcció de Básculas

— DE —

Joseph Pedro Rodó

ARRABAL, 50. — SABADELL

Se confeccionan básculas de pesar carros de 2 ó 4 rodas de 4.000 á 10.000 kilos de forsa.

Lloguers.--Cambis.

Afinacions y Reparacions.

Básculas construïdas expressament pera pesar balas ab carretó ó vagoneta propias pera 'ls que 's dedican á la explotació de draps y elaboració de llanas regeneradas.

Básculas portátils decimals, especials pera 'l pes del estam ó altres materias de valor, per sa exactitut y precisió.

Gran sursit de básculas portátils ab ó sense pesos, pera us del comerç; n' hi há de diferentas formas, forsas y usos.

Ventas á plassos. - Se compran y venen básculas usadas

Gran Café y Restaurant Colon.-Barcelona

Cuberts á 2'50 ptas. á escullir 3 plats de la carta (ó 4 sense escullir), 3 postres. pa y ví.

També s' admeten abonos á preus ventatjosos.

Servey esmeradíssim.

FONDA SIMON

Cuyna á la verdadera catalana; bonas habitacions pera famílias y particulars; molta natedat y economía.

Espartería, 6 y Vidriería, 12

(BORN VELL). - BARCELONA

Aquesta casa fá 62 anys que dona diariament la sopa als pobres.

Fayans Catalá

Fábrica de Cerámica Artística

DE

M. BURGÚES Y COMP.^a-Crehueta, 92-SABADELL

IMPREMTA. En la d' aquest periódich, carrer de -CALDERON, 36, se fan tota classe de treballs á preus reduhits.

Plegadors de cartró á las midas que 's desitxin,
se 'n poden servir ab tota urgencia.

IMPREMTA TUGAS.- CALDERON, 36

Imprempta y Encuadernacions de Pere Tugás, Carrer de Calderón, 36.—SABADELL